

LLYWODRAETH CYMRU

Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020

Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis*) (Ardal a Ddarnodir 6)

Mae arolygydd Iechyd planhigion a benodwyd gan Weinidogion Cymru at ddibenion Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020 ("y Rheoliadau") wedi cadarnhau presenoldeb *Phytophthora pluvialis* ar fangre yn siroedd Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen, Powys, Blaenau Gwent, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Caerdydd, Caerffili, Pen-y-Bont ar Ogwr a Castell-nedd Port Talbot.

Drwy arfer y pwerau a roddir gan reoliad 17(2) o'r Rheoliadau, rhoddaf yr hysbysiad a ganlyn:

Enwi

1. Enw'r hysbysiad hwn yw Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis* 04) (Cymru), a
2. Gan gael effaith o 21 Ebrill 2022 ymlaen, mae'n dirymu ac yn disodli'r Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis*) (Ardal a Ddarnodir 4) a wnaed ar 14 Mawrth 2022.

Ardal a ddarnodir

3. Yn unol â rheoliad 17(2)(a) o'r Rheoliadau, mae'r ardal yn siroedd Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen, Powys, Blaenau Gwent, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Caerdydd, Caerffili, Pen-y-Bont ar Ogwr a Castell-nedd Port Talbot. o fewn y ffin a ddisgrifir yn Atodiad 1, ac a ddangosir ar y map yn Atodiad 2 ar wefan Llywodraeth Cymru, wedi ei darnodi.

Cyfyngu ar gwmpo deunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau heb hysbysiad ymlaen llaw

4. Yn unol â rheoliad 17(2)(b) y Rheoliadau, mae'n rhaid i berson hysbysu'r Comisiwn Coedwigaeth ymlaen llaw yn ysgrifenedig ynghylch eu bwriad i gwmpo unrhyw ddeunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau o fewn yr ardal a ddarnodir.

Gwahardd symud deunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau

5. Yn unol â rheoliad 17(2)(b) o'r Rheoliadau, ni chaiff unrhyw berson symud unrhyw ddeunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau o'r ardal a ddarnodir a bennir yn yr hysbysiad hwn, oni bai ei fod wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig gan arolygydd Iechyd Planhigion.

Deunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau

6. At ddibenion paragraffau 4 a 5 uchod, ystyr deunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau yw:

- (a) y deunydd a ganlyn sydd wedi tarddu o fewn yr ardal a ddarnodir –
- i. unrhyw bren o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus**, ac eithrio ar ffurf deunydd pecynnu pren neu bacin;
 - ii. unrhyw risgl ynysedig o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus**;
 - iii. unrhyw goed o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus** gan gynnwys coed a gwympwyd neu goed a syrthiodd, ffrwythau, hadau, dail neu ddeiliant.
- (b) unrhyw blanhigion ar gyfer plannu'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus** sydd wedi tarddu neu sy'n byw o fewn yr ardal a ddarnodir.

Cychwyn y gwaharddiad

7. Mae'r gwaharddiad a nodir yn yr hysbysiad hwn yn gymwys ar **21 Ebrill 2022** ac ar ôl hynny hyd nes y rhoddir hysbysiad pellach.

Llofnodwyd

Ceri Witchard, Prif Swyddog Iechyd Planhigion Cymru

Llywodraeth Cymru, **12 Ebrill 2022**

ATODIAD 1

Disgrifiad o faint yr ardal a ddarnodir

Mae'r ffin yn dechrau yn SO335233 ac yn dilyn Afon Mynwy tua'r gogledd am 3km i SO327257 gan olrhain ffin Cymru/Lloegr. O'r ffordd heb ei dynodi mae'r ffin yn parhau ar hyd y ffin sy'n teithio i'r gorllewin, gan ddringo i fyny Hatterall Hill am 1.7km nes bod y ffin rhwng Cymru a Lloegr yn cwrdd â Chlawdd Offa yn SO311255.

O SO311255 mae'r ffin yn dilyn Llwybr Cenedlaethol Clawdd Offa tua'r gogledd ar hyd Ffin Cymru/Lloegr am 19km. Mae'r llwybr yn bennaf ar hyd cefnen ucheldirol yn y Mynydd Du sy'n codi i uchder o 700m cyn teithio i Cusop ac ymlaen i'r Gelli Gandryll. Yn SO233422 yn y Gelli Gandryll mae'r ffin yn gwyro o Glawdd Offa ac yn ymuno â'r B4348.

Yn SO233422, mae'r ffin yn dilyn y B4348 i Glasbury am 500m cyn ymuno â'r B4350 i Glasbury yn SO227422. Mae'r ffin yn aros ar y B4350 am 5.8km. Yn SO181392, Glasbury mae'r ffin yn gwyro o'r B4350 ac yn ymuno â'r A438 i Bronllys am 6km. Yn Rheol Sefydlog 14634, mae cylchfan ym Mronllys, mae'r ffin yn gadael yr A438 ac yn ymuno â'r A479 i Dalgarth am 1.5km. Yn SO151335, Talgarth mae cylchfan arall, yma mae'r ffin yn gwyro o'r A479 ac yn ymuno â'r B4560 am 5km tuag at Langors. Yn OS131294 mae croesffordd, mae'r ffin yn gwyro o'r B4560 ac yn dilyn Heol Hemley am 2.3km i SO114284, Llanfihangel Tal-y-Llyn.

O OS114284, Llanfihangel Tal-y-Llyn mae'r ffin yn dilyn ffordd ddiddosbarth i'r gorllewin tuag at Groesffordd. Yn SO076274 ceir cylchfan, mae'r ffin yn gwyro o'r ffordd ddiddosbarth ac yn ymuno â'r A40 wrth gylchfan.

Mae'r ffin yn dilyn yr A40 tuag at Aberhonddu am 1.1km. Yn SO066277, Cylchfan Brynich mae'r ffin yn parhau ar ffordd osgoi'r A40 am 4km arall sy'n mynd i Gylchfan Llanfaes. Yn SO031283 mae'r ffin yn gwyro o'r A40 ac yn ymuno â'r A470 tua'r de tuag at Ferthyr Tudful am 30km. Yn SO027077, mae cylchfan ym Merthyr Tudful. Ar yr adeg hon mae'r ffin yn gwyro o'r A470 ac yn ymuno â'r A465, Ffordd Blaenau'r Cymoedd sy'n mynd tua'r gorllewin i Gastell-nedd am 34km gan fynd drwy Hirwaun a Resolfen ar hyd y ffordd.

Ar ôl pasio Castell-nedd mae'r ffin yn ymuno â'r M4 wrth Gyffordd 43, Cylchfan Llandarcy. O'r gylchfan mae'r ffin yn dilyn yr M4 tua'r dwyrain am 92km gan fynd heibio Port Talbot, Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd a Chasnewydd nes iddo gyrraedd Cyffordd 23 yn ST438879. Yma mae'r ffin yn dilyn yr M48 am 12km, wrth yr Hen Bont Hafren mae'r ffin yn stopio dilyn ffyrdd ac yn olrhain gogledd Cymru/Lloegr tua'r gogledd am tua 72km nes iddo gyrraedd pwynt SO335233.